

V Sloveniji živijo tri velike zveri: medved, ris in volk. Medvedi so najštevilnejši med njimi in jih od vseh treh srečamo najpogosteje. April je mesec, ko se medvedi prebujajo iz zimskega dremeža in imajo mladiče.

Rjavi medved

Naša največja zver

Osebna izkaznica

Rjavi medved je naša največja zver in je tudi največji predstavnik zveri v Evropi. Telo odrasle živali v dolžino meri približno 2 metra, odrasel samec pa lahko tehtata tudi 260 kg. Življenjska doba rjavega medveda je okoli 30 let. Sodi med ogrožene živalske vrste.

Medvedi so samotarji in se drugim medvedom izogibajo. Izjema so le samice z mladiči in odrasli medvedi v času parjenja. Aktivni so podnevi in ponoči, odvisno predvsem od njihovega okolja, hrane in aktivnosti človeka, če je prisoten v njihovi bližini.

Vsejedi oportunist

Medvedi so vsejedi in pravimo, da so **oportunisti**. To pomeni, da jedo tisto hrano, ki jim je trenutno najlažje dostopna, saj tako porabijo najmanj energije. Največji del njihove prehrane je rastlinskega izvora. Prehranjujejo se na primer z lešniki, orehi, kostanjem, jagodami, borovnicami in s plodovi sadnega drevja. Predvsem spomladi je pomemben del njihove prehrane mrhovina (trupla živali), redkeje pa lovijo divjad in živino.

Medved poje okoli 10 kg hrane na dan!

Medvedi v Sloveniji veliko hrane najdejo na krmiščih, kjer jim lovci nastavljajo predvsem koruzo. Veliko hrane pa najdejo tudi v človeških naseljih. Naši smetnjaki in komposti so za medvede lahko dostopen vir hrane. Prav zato vse več medvedov zahaja v vasi in na obrobja mest.

FOTOGRAFIE: SHUTTERSTOCK

Ljudem se izogibam

Medvedi se tako kot večina živali ljudi bojijo in se jim izogibajo. Če srečaš medveda v gozdu, tega pogosto sploh ne veš! Medved te namreč sliši že na daleč in se umakne, tako da ga sploh ne opaziš. Nevaren je lahko le, če ga presenetiš, še posebej, če tako srečaš medvedko z mladičem. Med sprehodom po gozdu zato ne bodi tiho kot miška, ampak se pogovarjaj s prijatelji ali si poj, če si sam. Tako boš medveda opozoril nase, da se ti bo pravočasno umaknil. Če medveda vseeno srečaš, ne beži stran, ampak se mu počasi in mirno umakni.

Tudi na krmiščih in v naših smetnjakih se medvedi hranijo predvsem ponoči, ko ljudje spimo. Vseeno pa je pomembno, da komposte in smetnjake ustrezno zaščitimo, da jih medved ne bo mogel odpreti. Tako ne bo prišel do hrane in se bo hitro naučil, da se v človeška naselja ne spleča

hoditi. Čebelnjake, sadovnjake in rejne živali zaščitimo z električno ograjo, pri varovanju pa si lahko pomagamo tudi s pastirskimi psi.

Zimski dremež

Medvedi večino zime preživijo v brlogu, kjer mirujejo in na ta način varčujejo z energijo. Ne gre za pravo zimsko spanje, ampak za nekakšen dremež, iz katerega se lahko kadarkoli zbudijo. Pri nas medvedi v brlogih preživijo približno polovico manj časa, kot je za to vrsto običajno. Razlog najverjetneje tiči v tem, da tudi pozimi na krmiščih najdejo dovolj lahke dostopne hrane, zato ni razloga za zimsko varčevanje z energijo.

Hranjenje na krmiščih pa ima slabo plat. Zaradi večje količine hrane imajo medvedi vsako leto več mladičev, kot bi jih imeli sicer. Ker je medvedov vedno več, jih vsako leto veliko načrtno odstrelimo. Strokovnjaki zato svetujejo, da se hranjenje medvedov zmanjša.

Ali veš?

Medvedi živijo na površini približno 350 km² – to je dvakrat toliko, kot je velika Ljubljana. Vsak dan prehodijo približno 5–10 kilometrov.

400-krat bolj verjetno je, da te zadene strela, kot da te ubije medved!

Medvedi so divje živali in ne sodijo v ujetništvo. Ne glede na to, v kako veliko ogrado jih zapremo, se tam ne počutijo dobro.